

Legendy české architektury vzdaly hold autoru ikonického Ještědu. Odstartoval rok oslav Karla Hubáčka a liberecké FUA

27.2.2024 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

Páteční akce se v univerzitní aule konala v den, kdy by Karel Hubáček oslavil sto let. Večer zároveň odstartoval rok akcí, které budou připomínat sté výročí narození Karla Hubáčka a 30 let od založení FUA.

Úvodního slova se ujal rektor Technické univerzity v Liberci Miroslav Brzezina. „Karel Hubáček stál u zrodu Fakulty architektury, dnešní Fakulty Umění a architektury TUL. Výrazně ovlivnil celou řadu současných i bývalých pedagogů, kteří byli jeho spolupracovníky. Odkaz tohoto architekta, mimo jiné velmi skromného člověka, je tak stále živý. Fakulta umění a architektury má ostatně po Karlu Hubáčkovi pojmenovaný největší ateliér a je to důkaz toho, jak si jej vážíme. Tento vzpomínkový večer je nejlepší příležitostí k připomínce toho, co Karel Hubáček vytvořil, jak žil, přemýšlel a tvořil. Věřím, že nás teď shůry sleduje a že se mu to bude líbit,“ přivítal zaplněnou aulu rektor Brzezina.

Publikum pozdravil i hejtman Libereckého kraje Martin Půta. Mimo jiné zmínil, že kraj koupil Dům Karla Hubáčka v libereckých Lidových Sadech a plánuje jej otevřít pro veřejnost. Montovaná stavba měla být v době svého vzniku důkazem toho, že obytný dům může stát tolik, co byt v paneláku. Zamýšlená masová výroba se nakonec neuskutečnila a v jediném postaveném exempláři autor žil. Zatím se zájemci mohou vydat na virtuální prohlídku.

První návštěvníci by se do domu, který nově spravuje Severočeské muzeum v Liberci, mohli dostat už v létě. „Vznikne tak nejen vzpomínka na Karla Hubáčka, ale věřím, že to bude také místo, kde se mohou scházet architekti a trochu přemýšlet o tom, jak posouvat Liberec a Liberecký kraj v architektuře dopředu. Zároveň v den velkého výročí Karla Hubáčka nám všem přeji, aby bylo v architektuře tolik odvahy, kolik jí měl Karel Hubáček. A to tvořil ve významně nesvobodnější době, než je ta naše,“ řekl hejtman Martin Půta.

O Karlu Hubáčkovi jako o nadregionální osobnosti promluvil děkan FUA Jan Stolín. „Karla Hubáčka charakterizují slova jako odvaha, skromnost, schopnost naslouchat druhým. Architekt Hubáček byl spojený s Libercem, ale zároveň to byla zcela jistě nadregionální osobnost. Něco z toho bych chtěl přenést na fakultu a naše studenty a více propojit značku Karel Hubáček s městem i krajem. Technická univerzita je skvělá značka a funguje, Karel Hubáček by mohl být také takovou značkou,“ uvedl děkan Stolín.

Premiéru pak měl krátký film ‚Maják Karel Hubáček‘, který připravila severočeská pobočka Paměti národa. Slovy její ředitelky Michaely Pavlátové film „Zachycuje ve vzpomínkách kolegů, přátel a rodiny směr, jenž v temném normalizačním moři ukázal desítkám mladých architektů.“

Spolupracovník Karla Hubáčka a zakladatel FUA Jiří Suchomel v dokumentu vzpomíná na své začátky v Liberci: „Ještěd byl jako maják, který přitahuje v tom smráklém Československu. Viděli jsme, že se v Liberci něco děje a věděli jsme, že musíme do Liberce.“

Následovala diskuse se spolupracovníky Karla Hubáčka i pedagogy Fakulty umění a architektury Jiřím Suchomelem, Zdeňkem Zavřelem, Martinem Rajnišem, Václavem Králíčkem, Jiřím Bučkem a Petrem Stolínem. Diskusi moderoval historik umění Dan Merta. Došlo na osobní vzpomínky na Karla

Hubáčka, jeho přístup k navrhování, ke studentům, mladým architektům i k tehdejšímu režimu.

Významného prostoru se během večera dostala Školce SIALu, jež našla zázemí v bývalém hostinci v Liberci na Jedlové. Dnešní terminologií se jednalo o inkubátor pro mladé a nadějné architekty a inženýry, kde vznikaly neotřelé plány a projekty. A především se školka vyznačovala svobodou, kde nebyl žádný komunista a odkud v šedivé normalizaci zněly často a hlasitě pecky od Rolling Stones či Black Sabbath. Na atmosféru svobody zavzpomínal například architekt Václav Králíček. *„Utkvěla mi slova Karla Hubáčka, když byl jednou u nás na Jedlové. Charakterizují to, co pro nás školka SIAL znamenala. Říkal nám: ‚Vy čudlové, vy se máte. Sem na Jedlovou ten bolševismus už ani nedošplouchne. A ono to tak bylo. Hubáček zastavoval bolševismus dole v sídle společnosti v Moskevské ulici a my jsme mohli na tom ‚ostrově‘ volně myslet,“* zavzpomínal Václav Králíček.

Martin Rajniš, spoluzakladatel České komory architektů a mimo jiné autor nové Poštovny na Sněžce prošel školkou SIALu a byl nominován na prestižní cenu Augusta Perreta (jediným Čechem, jenž dosud cenu získal, je Karel Hubáček). Karla Hubáčka pokládá za svého „guru“ a vyzdvihl především architektův talent a odvalu. *„Architekturu v této zemi umí pár lidí. A Hubáček k nim rozhodně patřil. Když dělám projekt, čekám vždy na jeden okamžik, kdy přijde ta boží jiskra. A on ji měl.“*

Jiří Buček je dnes jedním z jednatelů architektonického ateliéru SIAL architekti a inženýři v Liberci a na FUA také vede ateliér architektonické tvorby. Karla Hubáčka vnímal především jako pragmatika. *„Byl vždy v obraze se všemi ostatními profesemi, které jsou při projektování potřeba. Ukazoval nám, že architektura není jen umění a nápad, ale že vše musí tvořit celek. A hlavně už tehdy říkal, že domy musejí být chytré. Byl to jeho terminus technikus, kterým označoval dobrou architekturu.“*

Jiří Suchomel se pak ve vzpomínkách vrátil do doby, kdy zakládal Fakultu architektury. Jedním z pedagogů byl i Karel Hubáček. *„Před tím, než vznikla fakulta v Liberci, Karel Hubáček občas působil na DAMU. Konzultoval studenty scénografie. Myslím, že to pro něj byla vítaná změna z té běžné rutinní práce. Naše fakulta byla založená v roce devadesát čtyři, to bylo Karlovi už sedmdesát let a já jsem jej velmi lákal, aby se tu angažoval. Souhlasil. Studenti jej velmi respektovali, pro ně byl slovatný pan architekt a Karel se jim velmi intenzivně věnoval. Myslím, že jej na fakultě doopravdy těšilo učit. To už se ale bohužel horšilo jeho zdraví. Vydržel to pět semestrů až do roku devadesát sedm,“* řekl Jiří Suchomel.

Jako vynikajícího pedagoga si Karla Hubáčka váží i Petr Stolín, architekt ověnčený řadou cen a vedoucí Katedry architektury FUA. Do roku 1993 působil s Karlem Hubáčkem v kanceláři SIAL. *„Mohu potvrdit, že Karel Hubáček byl úžasným pedagogem. Mladého architekta dokázal naprosto perfektně vést, a to cestou, kterou si vytyčil mladý člověk. Nevnucoval nikomu svoje myšlenky a názory, ale podporoval myšlenku mladého architekta. Dokázal z ní vykresat velice dobré dílo. Takto je potřeba působit na studenty i v dnešní době. V pedagogické práci se o to dnes na fakultě snažíme,“* uvedl Petr Stolín.

Poslední slovo besedy patřilo Jiřímu Suchomelovi. *„Když jednoho dne Karel Hubáček přijel na Jedlovou a zpytoval nás, co jsme to udělali, eventuálně neudělali, řada z nás měla tendenci se z toho nějak vymluvit a vedla všelijaké velebné řeči. Na to Hubáček vždy reagoval: ‚Moc kecáš a málo píšeš domů,‘“* zavzpomínal Jiří Suchomel.

Věta „raději se dívám, než mluvím“, která také charakterizuje architekta Hubáčka, je ostatně součástí technického interaktivního objektu v předsálí auly. Obsahuje Hubáčkovy citáty v podobě zvukové produkce, textové informace a videoprojekce. Objekt připravil děkan FUA Stolín se svými studenty.

Celý rok 2024 bude rokem Karla Hubáčka. Kraj, město, univerzita, galerie, muzeum a další chystají

ke 100. výročí architekta narození řadu akcí. Nenechte si je ujít.

<https://tuni.tul.cz/a/legendy-ceske-architektury-vzdaly-hold-autoru-ikonického-jestedu-odstartoval-rok-oslav-karla-hubacka-a-liberecke-fua-152815.html>